

Provincie Flevoland t.a.v. het college van Gedeputeerde staten

Onderwerp: Nutriënten verontreinigde (nv) gebieden.

Datum: 25 maart 2024

Overeenkomstig artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde stelt de fractie van BBB de volgende schriftelijke vragen aan het college van Gedeputeerde Staten over de aanwijzing van nutriënten verontreinigde gebieden

- 1 Waardoor zijn gronden in Zuidelijk Flevoland die afwateren op de hoge vaart geen nv gebied en op de lage vaart wel. Geld dit ook voor andere waterlichamen.
- 2 Klopt het dat in het waterlichaam “tochten fgik” meetpunten grutto tocht a6 26az049-01 en kottertocht 26az 85-01 meegenomen zijn, deze meetpunten lijken niet representatief voor de landbouw. Zo ja , zijn er in andere waterlichamen vergelijkbare dingen aan de orde.
- 3 Welke variatie zit er in de meetwaarden in de verschillende meetpunten, gelet op locatie, tijd en uitkomsten van onderzochte parameters.
- 4 Welke parameters zijn onderzocht.
- 5 Welke parameters bepalen of een gebied nv gebied is
- 6 Spelen zware metalen een rol bij de aanwijzing van nv gebieden
- 7 Wordt er gekeken naar (achtergrond)bronnen van parameters en of deze landbouw gerelateerd zijn.
- 8 Waterschap ZZL verwacht in 2024 een nieuw rapport met (achtergrond)bronnen informatie, Kan dit voor de zomer verwacht worden, zodat de korting van 2025 van 20% nog bijgesteld kan worden.
- 9 Uit het brede onderzoek in het vuursteen tocht gebied komt naar voren dat stikstof uit kwel al zorgt voor norm overschrijding. Er zijn vele bronnen waar landbouw geen invloed op heeft. Willen we naar een werkbare situatie dan zullen we naar een norm toe moeten die bestaat uit niet landbouw gerelateerde bronnen met daar bovenop een landbouw gerelateerde norm. Welke mogelijkheden hebben we?
- 10 Peil verhoging van IJsselmeer, Markermeer, Veluwe randmeren, natuurgebieden en verdieping van vaargeulen en aanleg van zandzuigplassen zorgen waarschijnlijk voor meer kweldruk in Flevoland in landbouw gebied. Welke invloed gaat dit hebben op de meetwaarden?
- 11 Het one out all out principe is een blok aan het been. Het is goed of fout. Het geeft geen enkele indicatie hoe dicht we bij het doel zijn en het geeft ook geen inzicht welke zwaarte de verstoorde factoren hebben in het totaal. Het systeem werkt demotiverend, en verlaagd het draagvlak om de doelen te halen. Welke mogelijkheden zijn er om deze methode te vervangen door een methode die stimulerend werkt en realistische doelen stelt waar draagvlak voor is.
- 12 De beschikbare data is openbaar in de landelijke databank . Echter in een spreadsheet met 300.000 regels en 30 of meer kolommen is het moeilijk zoeken zonder geavanceerde zoekmachine. Is het mogelijk dat wij een overzicht krijgen per waterlichaam, met de betreffende meetpunten per lichaam, met de meetwaarden per meetpunt, waarin duidelijk naar voren komt welke meetwaarden bijdragen aan de norm overschrijdingen.
- 13 ZZL mag eigenhandig de norm voor een gebied aanpassen. Dit is gebeurd voor de OVP en is in voorbereiding voor Harderbroek.(?) Kan ZZL de norm voor het landelijkgebied ook aanpassen. Welke input is daarvoor nodig. Hoe gaat zo'n procedure in zijn werk. En welke rol heeft PS/GS daarin.

- 14 Klopt het dat enkele jaren geleden(2021?) de normen naar beneden bij gesteld(aangescherpt) zijn? Zo ja kunt u in een overzicht per waterlichaam de norm aanpassing zichtbaar maken en aangeven wat de reden was van de normverlaging per waterlichaam.
- 15 Wij proeven dat er discussie is tussen de provincie en ZZL wie die verantwoording van norm aanpassing feitelijk heeft. Kunt u exact uitleggen hoe het zit.
- 16 Landelijke maatregelen als afbouw derogatie gaan zorgen voor een averechts effect. Dit omdat uitspoeling van N uit organische mest bewezen minder is dan van kunstmest. Welke actie kunnen we gezamenlijk ondernemen richting Den Haag/Brussel
- 17 Bufferstroken zijn sinds 2023 ingevoerd. Ondanks deze invoering en zonder dat de impact van deze maatregelen zichtbaar is , krijgt de landbouw nu generieke kortingen. Op deze manier verdwijnt elk draagvlak in de sector. En worden doelen moeilijker bereikbaar. Hoe gaan we hier verandering in brengen.
- 18 De eiwit transitie heeft mogelijk ook gevolgen voor uitspoeling van N. Bewezen is dat grasklaver meer last heeft van N uitspoeling dan alleen gras. Het uiteenvallen van de in de zomer gevormde N bolletjes zorgt waarschijnlijk voor meer uitspoeling in de herfst. Weer een maatregel die averechts uitgaat werken. Hoe en waar brengen we dit voldoende onder de aandacht.
- 19 De verhouding akkerbouw /veehouderij is in Flevoland erg scheef. Er is een tekort aan organische mest. Akkerbouwers hebben geen mogelijkheden meer om een veehouderij tak te beginnen. Samenwerking leidt wel tot de gewenste verdeling van mest maar heeft geen betekenis in een circulaire landbouw. Beleid staat hier mijlen ver van de praktijk. In het nutriënten verhaal zou dit een oplossingsrichting kunnen zijn. Hoe ziet het college dit?
- 20 De ovp heeft een norm voor N die ongeveer 4 maal hoger is als het waterlichaam tochten fgik. De fosfaat norm in de ovp is 9 maal hoger. Het water in de ovp wordt beoordeeld als voedingsrijk en in het gebied tochten fgik als nutriënten verontreinigd. Kunt u ons de logica uitleggen van beoordeling.
- 21 Het water van het Markermeer is zo nutriënten arm dat de flora en fauna bij de Markerwadden onvoldoende tot ontwikkeling komt. Nu is het plan opgevat om voedselrijk water uit de OVP in het markermeer te hevelen/pompen om de flora en fauna te stimuleren. Kunt u aangeven welke m3 water eruit de ovp in het markermeer terecht gaan komen en in welke verhouding dat staat tot de m3 water die het gemaal Bloq van Kuffeler loost in het markermeer?
- 22 Bent u het met ons eens dat door de zeer strenge normen/doelen voor de NV gebieden het water wat het gemaal BvK gaat lozen nog nutriënten armer gaat worden en de flora en fauna in het Markermeer nog meer onderdruk komt te staan.
- 23 Bent u het met ons eens dat alleen haalbare normen tot een breed gedragen oplossing gaan leiden
- 24 Bent u bereid met het waterschap ZZL op korte termijn in overleg te treden om tot haalbare breed gedragen normen te komen.
- 25 Het tochten gebied fgik omvat 16600 ha landbouwgrond. De stikstoflast in het oppervlakte water bedraagt 100.000kg N . Dat is 6 kg N per ha. De gemiddelde bemesting van 1ha landbouwgrond zal rond de 200kg N liggen. Dan praten we over een verlies van 3%, Vind u dat veel?
- 26 In 2023 zijn er nieuwe maatregelen van kracht geworden om de N last in het oppervlakte water te verlagen. De effecten daarvan zijn nog niet bekend. Daar bovenop worden nv gebieden in 2024 gekort op hun N gebruiksruimte met 5%(10 kg N) en in 2025 met 20%

(40 kg N) De korting op de gebruiksruimte is vele malen hoger dan de last in het oppervlakte water. Stapeling van (onredelijke) maatregelen ondermijnd het draagvlak. Hoe kijkt het college daar tegen aan en wat kunt of gaat u daar concreet aan doen.

- 27 In Flevoland zijn de verschillen in geteelde gewassen tussen NV gebieden en niet NV gebieden minimaal . De N last per ha die in het oppervlaktewater terecht komt zal daarom ook niet verschillen. Kunt u zich voorstellen dat landbouwers in NV gebieden zich gediscrimineerd voelen. Zo ja wat denkt u daar aan te doen.
- 28 Fauna schade door ganzen neemt jaarlijks toe. Uitwerpselen van ganzen bevatten ook stikstof, plusminus 23 ganzen scheiden net zoveel N uit als 1 volwassen rund. Ganzen houden geen rekening met bemesting vrije zones, en beweiden gras en graan velden in uitspoelings gevoelige perioden. Ganzen dragen daardoor bij aan de stikstoflast in het oppervlakte water. Wordt deze achtergrond bron meegenomen bij de vaststelling van de norm. Zo nee waarom niet.
- 29 Zijn nv gebieden na 2025 verleden tijd. Ontheffing van derogatie speelt dan immers geen rol meer.

Paul van Elderen, BBB